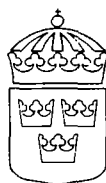

Socialutskottets yttrande

1992/93:SoU1y

Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

1992/93
SoU1y

Till EES-utskottet

EES-utskottet har berett socialutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition 1991/92:170 om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) jämte motioner såvitt propositionen och motionerna rör socialutskottets beredningsområde.

Utskottet behandlar i detta yttrande del av Socialdepartementets bilaga till propositionen samt motionerna 1991/92:E4, 1991/92:E5, 1991/92:E7 yrkandena 2 och 4 och 1991/92:E10 yrkandena 1 och 21.

Allmänt om propositionen

Sverige har tillsammans med de övriga EFTA-länderna undertecknat ett omfattande avtal med EG och dess medlemsländer om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). I anslutning till EES-avtalet har EFTA-länderna undertecknat tre avtal sinsemellan, ett om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, ett om en ständig kommitté och ett om parlamentarikersamverkan på EFTA-sidan.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner de undertecknade avtalen samt antar ett förslag till lag om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES-lagen) med grundläggande bestämmelser om införlivande av avtalsåtagandena med svensk rätt. Vidare föreslås att riksdagen antar förslag till annan lagstiftning som fordras för att anpassa svensk rätt till EES-avtalets regelverk. I propositionen redogörs också för den anpassning av svenska regler som redan skett eller som avses ske senare.

I Socialdepartementets bilaga till propositionen föreslås riksdagen anta ett förslag till lag om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Lagförslaget berör socialförsäkringen och de allmänna barnbidragen. Riksdagen bereds vidare ta del av vad som anförts i propositionen om EES-avtalets konsekvenser inom Socialdepartementets verksamhetsområde. Inom socialutskottets beredningsområde aviseras under hösten 1992 anpassningar genom propositioner med förslag till ändringar i lagstiftningen och genom föreskrifter på myndighetsnivå. När det gäller ömsesidigt erkännande av behörighetsbevis för yrkesut-

övning inom hälso- och sjukvården m.m., tobak, medicintekniska produkter m.m. samt försäljning av starköl till restauranger avser regeringen att återkomma till riksdagen under hösten.

1992/93:SoU1y

Den sociala dimensionen

Motion

I motion 1991/92:E7 av Mats Hellström m.fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nödvändigheten av en aktiv svensk medverkan i EES-institutionerna (yrkande 2) och att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att Sverige skall verka för att utveckla den sociala dimensionen inom EES (yrkande 4). Motionärerna anför att Sverige utan att diskrimineras kan delta i EG-samarbetet på en rad områden av stort intresse. Det gäller bl.a. den s.k. sociala dimensionen. Samtidigt noteras att EES-avtalet inte innebär några hinder för Sverige att också i framtiden bedriva en aktiv socialpolitik. Motionärerna anför att i avsaknad av rösträtt eller andra formella rättigheter är en aktiv svensk medverkan i EG:s diskussioner, så långt EES-avtalet tillåter, än mer nödvändigt för att skapa förståelse för våra ståndpunkter. Särskilt då förhållandena i Sverige skiljer sig från vad som är vanligt i EG-länderna som t.ex. alkoholpolitiken är det nödvändigt att skapa utrymme också för de svenska lösningarna.

EES-avtalet förutsätter att avtalet skall utvecklas såväl på det sociala området som i fråga om de fyra friheterna genom det framtida samarbetet mellan EFTA och EG. EFTA-länderna har slutit upp bakom den sociala stadgan som antogs av elva av EG:s tolv medlemsländer år 1989. Då det sociala protokollet från Maastricht formellt ligger utanför det normala EG-regelverket är det, enligt motionärerna, viktigt att EFTA-ländernas regeringar verkar för ett så nära samarbete som möjligt med EG-länderna i fråga om protokollet.

Propositionen

Enligt avtalets del IV artikel 78 skall de avtalsslutande parterna stärka och bredda samarbetet inom ramen för gemenskapens verksamhet inom bl.a. det socialpolitiska området. Den ömsesidiga dialogen mellan de avtalsslutande parterna skall förstärkas (artikel 79). Samarbetet kan bl.a. ske i form av EFTA-staternas deltagande i EG:s ramprogram, särskilda program, projekt eller annan verksamhet liksom genom formellt och informellt utbyte eller tillhandahållande av information (artikel 80). I avtalet behandlas också principerna för EFTA-staternas deltagande i EG:s olika program (artikel 81) och finansiella medverkan (artikel 82).

Protokoll 31 tar vidare upp frågan om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna. Artikel 5 i protokollet behandlar det socialpolitiska området. Här fastslås att den dialog som avses i artikel 79 i avtalet bl.a. kan bestå i att hålla möten och ordna kontakter mellan experter, undersöka frågor av gemensamt intresse

inom särskilda områden, utbyta information om de avtalsslutande parternas verksamheter, inventera samarbetsläget samt gemensamt genomföra sådana aktiviteter som seminarier och konferenser.

Till EES-avtalet har EFTA-staternas regeringar vidare fogat en förklaring om Europeiska gemenskapens stadga om grundläggande sociala rättigheter för arbetstagare. Här fastslås att EFTA-staternas regeringar delar uppfattningen att ett utvidgat ekonomiskt samarbete måste åtföljas av framsteg i integrationens sociala dimension. EFTA-staterna vill aktivt bidra till utvecklingen av den sociala dimensionen i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. De välkomnar därför det förstärkta samarbete på det sociala området med gemenskapen och dess medlemsstater som åstadkommit genom EES-avtalet.

Enligt avtalets artikel 76 skall vidare de avtalsslutande parterna säkerställa framtagna och spridning av sammanhållna och jämförbara statistiska uppgifter för att beskriva och följa alla relevanta ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter på EES.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade senast frågan om EG:s sociala dimension i ett yttrande 1990/91:SoU 1y till utrikesutskottet och anförde då följande (s. 5):

Socialutskottet konstaterar att lagstiftningen inom EG på det sociala området har mycket begränsad omfattning och att någon ändring för närvarande inte kan förutses. EG har ingen gemensam socialpolitik.

De sociala frågorna har dock under senare tid ägnats ökad uppmärksamhet inom EG. Detta har bl.a. resulterat i "EG:s sociala stadga om grundläggande sociala rättigheter för arbetstagare", ett icke bindande dokument som antagits av elva av medlemsländerna. Vidare har EG antagit ett handlingsprogram för tillämpning av den sociala stadgan innehållande ett antal förslag till åtgärder, som nu enligt uppgift genomförs.

Från regeringens sida har vid upprepade tillfällen framförts bl.a. av statsministern i riksdagen att social nedrustning är ett pris som vi i förhandlingarna med EG inte är beredda att betala.

Det bör i sammanhanget nämnas att Sverige liksom de flesta EFTA-länderna och flertalet EG-länder i större eller mindre omfattning anslutit sig till Europarådets sociala stadga som är bindande och garanterar ett flertal grundläggande sociala rättigheter.

Utskottet anser det angeläget att Sverige nära följer utvecklingen inom EG när det gäller frågor om den sociala välfärden. En självklar utgångspunkt måste vara att Sverige i kontakterna med EG med kraft slår vakt om de resultat som uppnåtts på det sociala området i vid bemärkelse. Det är också viktigt att Sverige i den utsträckning det är möjligt deltar i projekt och arbetsgrupper m.m. på detta område inom EG.

Utrikesutskottet anslöt sig till denna uppfattning i betänkandet 1990/91:UU8 och anförde bl.a. (s. 58):

Utskottet vill i detta sammanhang särskilt betona vikten av den sociala dimensionen inom ramen för Sveriges samarbete med EG. Den grundläggande synen är att den höga ambitionsnivån i svensk socialpolitik

skall bibehållas och att det breddade och fördjupade samarbetet med EG som Sverige eftersträvar kommer att gagna social trygghet och välfärd.

1992/93:SoU 15

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att avtalet innebär att samarbetet stärks och breddas inom bl.a. det socialpolitiska området. Samarbetet kan ske genom EFTA-staternas deltagande i EG:s ramprogram, särskilda program, projekt eller annan verksamhet liksom genom formellt och informellt utbyte eller tillhandahållande av information.

I en gemensam förklaring i slutakten av avtalet fastslås att EFTA-staterna skall ha samma rättigheter och skyldigheter som EG:s medlemsstater inom EG-kommittéer där de deltar i full omfattning, med stöd av artikel 76 och del IV i avtalet och motsvarande protokoll utom när det gäller eventuella röstningsförfaranden. Vidare sägs att när EG-kommissionen fattar beslut skall den före omröstning ta vederbörlig hänsyn till de åsikter som har uttryckts av EFTA-staterna på samma sätt som när det gäller de åsikter som har uttryckts av EG:s medlemsstater. I sådana fall där EG:s medlemsstater har möjlighet att överklaga EG-kommissionens beslut till EG-rådet får EFTA-staterna väcka frågan i Gemensamma EES-kommittén.

Utskottet konstaterar vidare att EFTA-staternas regeringar förklarat sig dela uppfattningen att ett utvidgat ekonomiskt samarbete måste åtföljas av framsteg i integrationens sociala dimension.

Avtalet öppnar sålunda möjligheter för Sverige och övriga EFTA-stater att aktivt medverka i utvecklingen inom EG när det gäller frågor om den sociala välfärden. En självklar utgångspunkt måste därvid vara att Sverige i kontakterna med EG med kraft hävdar de resultat som uppnåtts på det sociala området i vid bemärkelse.

Med det anförda hör yrkandena 2 och 4 i motion 1991/92:E7 (s) anses tillgodosedda och avstyrkas.

Alkoholfrågor

Motioner

I motion 1991/92:E5 av Karin Israelsson m.fl. (c, s, fp, kds) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den svenska alkoholpolitiken skall med kraft försvaras vid ratificeringen av EES-avtalet (*yrkande 1*) och att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen vid eventuella framtida tolkningstvister hävdar bibehållandet av de svenska monopolreglerna rörande vinimport (*yrkande 2*). Motionärerna anför att de svenska monopolen avseende försäljning och import av alkoholhaltiga drycker inte äger affärsmässig karaktär utan har tillkommit av rent alkoholpolitiska skäl. Dessa skäl måste kunna hävdas så att svensk vinimport kan ske i samma former som nu utan att anses diskriminerande. Sverige måste med kraft värna principerna i den svenska alkoholpolitiken.

I motion 1991/92:E10 av Lars Werner m.fl. (v) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om remissbehandlingen av EES-avtalet (*yrkande 1*) och att riksdagen om yrkande 1 bifalls som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om val av remissinstanser för att ge ett bättre beslutsunderlag för de alkoholpolitiska frågeställningarna (*yrkande 21*). Motionärerna konstaterar att EES-avtalet inte innebär några förändringar av den svenska alkoholpolitikens mål. Vissa ändringar i lagstiftningen kan emellertid behöva göras. Troligen måste Vin & Sprit AB:s organisation förändras så att monopoldelen försvinner. Systembolaget bör däremot kunna bibehållas. Motionärerna anför att starkölsförsäljningen direkt från bryggerierna är ett problem och föreslår en återgång till reglerna som gällde före 1977, vilket innebär förbud för bryggarna att idka partihandel med starköl.

Motionärerna förutsätter att vid en förnyad remissbehandling av EES-avtalet ett bättre urval av remissinstanser görs för just de alkoholpolitiska frågeställningarna. Ungdomsorganisationer, idrottsrörelsen och andra folkrörelser måste få yttra sig, vilket också skulle ge den tillkallade alkoholkommissionen ett bättre underlag för sina beslut. Motionärerna förutsätter att alkoholkommissionens arbete avslutas innan beslut fattas om godkännande av avtalet.

Propositionen

I propositionen framhålls att EES-avtalet inte innebär några förändringar av den svenska alkoholpolitikens mål. I vissa avseenden kan emellertid ändringar i alkohollagstiftningen behöva genomföras som en anpassning till EG:s regelsystem. En alkoholpolitisk kommission har fått i uppdrag att se över lagstiftningen från bl.a. denna synpunkt. Kommissionen har också till uppgift att presentera förslag till insatser som medför att de alkoholpolitiska målen kan uppnås även inom ramen för EG-integrationen.

Enligt avtalets artikel 16 om statliga handelsmonopol skall de avtalslutande parterna säkerställa att statliga handelsmonopol anpassas på ett sådant sätt att ingen diskriminering med avseende på anskaffnings- och avsättningsvillkor skall föreligga mellan medborgare i EG-medlemsstaterna och medborgare i EFTA-staterna. Enligt propositionen kan de svenska alkoholmonopolen inte karaktäriseras som diskriminerande i Romfördragets mening. Tillsammans med övriga nordiska EFTA-länder har Sverige i en särskild deklaration i anslutning till EES-avtalet markerat uppfattningen att de nordiska ländernas alkoholpolitik har hälso- och socialpolitiska motiveringar.

Enligt avtalets artikel 13 skall förbudet mot import- och exportrestriktioner (artiklarna 11 och 12) inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv. Sådana förbud

eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan de avtalsslutande parterna.

Protokoll 8 i EES-avtalet handlar om statliga monopol. Här fastslås att artikel 16 i avtalet också skall vara tillämplig på vin. I protokoll 47 om avskaffande av tekniska handelshinder för vin fastslås att de avtalsslutande parterna skall tillåta import av och handel med vinprodukter som har sitt ursprung i deras resp. territorier och överensstämmer med gemenskapsrätten.

I propositionen påpekas vidare att det föreligger formella olikheter i lagstiftningen när det gäller försäljning av starköl till restauranger. Svenska bryggerier har rätt att sälja starköl direkt till restauranger som har rätt att servera starköl, medan restaurangerna måste köpa utländskt starköl från detaljhandelsmonopolet. Det är, enligt föredraganden, angeläget att försäljningen av starköl till restauranger sker på ett icke diskriminerande sätt. Föredraganden har därför för avsikt att återkomma till riksdagen i denna fråga under hösten 1992.

Tidigare behandling

Socialutskottet har vid upprepade tillfällen, senast i *betänkandet 1991/92:SoU15* uttalat sitt stöd för en fortsatt aktiv svensk alkoholpolitik, som bl.a. innebär att en avsevärt större vikt än tidigare skall läggas vid förebyggande insatser utifrån ett folkhälsoperspektiv. Regeringens beslut att tillsätta en parlamentarisk alkoholpolitisk kommission var enligt utskottets mening ett viktigt led i det alkoholpolitiska arbetet, som måste bedrivas långsiktigt och med beaktande av förändrade attityder och umgängesmönster, närmandet till EG och annat som kan inverka på alkoholkonsumtionen i landet. Utskottet uttalade vidare att det europeiska integrationsarbetet från svensk sida inte får bedrivas så att en effektiv svensk alkoholpolitik försvåras.

Utskottets bedömning

Utskottet vidhåller sin tidigare inställning i fråga om den svenska alkoholpolitiken vid närmandet till EG.

Utskottet konstaterar att de nordiska länderna i en särskild deklaration till EES-avtalet markerat uppfattningen att de nordiska ländernas alkoholpolitik har hälso- och socialpolitiska motiveringar. Enligt propositionen kan de svenska alkoholmonopolen inte karaktäriseras som diskriminerande i Romfördragets mening. Utskottet delar denna uppfattning. Utskottet utgår från att regeringen i de fortsatta kontakterna med EG i dessa frågor kommer att vidhålla dessa uppfattningar. Motion 1991/92:E5 (c, s, fp, kds) bör därför anses tillgodosedd och avstyrkas.

Utskottet anser inte att EES-avtalet bör skjutas upp. Någon förnyad remissbehandling är inte påkallad. Utskottet anser därför för sin del att motion 1991/92:E10 (v) yrkandena 1 och 21 bör avstyrkas.

Motion

I motion 1991/92:E4 av Karin Israelsson (c) yrkas att regeringen snarast tar upp bilaterala överläggningar för att förmå samtliga EES-stater att ratificera FN:s psykotropkonvention.

Enligt motionären öppnas Sveriges gränser genom EES-avtalet på ett nytt sätt för handel med de flesta västeuropeiska länder. En del av dessa, bl.a. Nederländerna och Schweiz, har inte ratificerat Förenta nationernas psykotropkonvention.

Det är enligt motionären oroande att två av de europeiska länder som för närvarande har den mest permissiva narkotikapolitiken inte ratificerat psykotropkonventionen. Därmed har dessa länder ett svagt skydd mot turbulenta opinionsstormar som vill legalisera viss narkotika. Bland de medel som konventionen reglerar märks LSD, ecstasy (MDMA), centralstimulantia och vissa psykotropa läkemedel.

Med hänvisning till EG:s Cassis de Dijon-princip att en vara som är laglig för handel i ett land också skall vara det i andra länder skulle, enligt motionären, en person kunna hävda att den har rätt att handla med den i andra länder som accepterar denna princip. I ett sådant fall skulle besvärande konflikter kunna uppstå mellan två internationella regelverk: EG:s traktater resp. FN:s narkotikakonventioner. Enklaste sättet att förhindra en sådan utveckling är att Sverige genom bilaterala överläggningar försöker påverka samtliga EES-stater att ratificera psykotropkonventionen.

Regleringen internationellt och i Sverige

Ganska tidigt ledde de stora problem som narkotika förde med sig i vissa delar av världen till internationella överenskommelser på området. De olika konventionerna samlades år 1961 i en enda konvention, *1961 års allmänna narkotikakonvention* (Single Convention on Narcotic Drugs). Ett tilläggsprotokoll antogs år 1972. Konventionen med ändringar har ratificerats av Sverige samt av ytterligare ett hundratal länder.

Sedan ett mer omfattande missbruk uppkommit i vissa länder av bl.a. hallucinogener och centralstimulerande medel, tillskapades på svenskt initiativ en ny konvention, *1971 års konvention om psykotropa substanser*. Sverige har ratificerat även denna konvention tillsammans med ett hundratal andra länder.

År 1988 ingicks ytterligare en konvention inom FN, 1989 års narkotikabrottskonvention. Sverige har också ratificerat den konventionen.

Internationellt används sålunda två begrepp, narkotika och psykotropa substanser. Någon helt klar distinktion mellan dessa begrepp går inte att göra på annat sätt än att hänvisa till de listor över kontrollerade substanser som finns i resp. konvention.

Konventionerna bygger på uppfattningen att viss narkotika har en legitim vetenskaplig och medicinsk användning som måste tillgodoses.

Samtidigt har det stått klart, att narkotika ger upphov till såväl hälsoproblem som sociala och ekonomiska problem. Kraftfulla insatser behövs därför för att begränsa användningen till de legitima behoven. Detta kan ske bl.a. genom internationellt samarbete och insatser på global nivå. De nämnda konventionerna syftar sålunda till att narkotika (inkl. psykotropa substanser) enbart skall användas för medicinska och vetenskapliga ändamål, att förebygga missbruk och att i vart fall begränsa de skadliga effekterna av missbruk.

Under den allmänna narkotikakonventionen kontrolleras främst de traditionella, från naturen härstammande, narkotiska medlen, t.ex. opium, morfin, heroin, cannabis (olika delar och former), kokablad, kokain m.m. De ämnen som nämnts här ingår i vad som brukar kallas *egentliga narkotiska preparat*.

Enligt psykotropkonventionen kontrolleras vad som i internationella sammanhang brukar benämnas *psykotropa ämnen*. Det är här i större utsträckning än vad som gäller de tidigare nämnda ämnena fråga om syntetiska substanser, bl.a. LSD och andra hallucinogener, amfetamin och andra centralstimulerande substanser, vissa smärtstillande medel samt vissa sömnmedel och lugnande medel liksom också vissa s.k. designade droger. Generellt kan sägas att kontrollen av de psykotropa substanserna är mindre omfattande, vilket är särskilt tydligt i fråga om sömnmedlen och de lugnande medlen.

Sverige har vid upprepade tillfällen internationellt och med kraft framfört uppfattningen att de länder som inte redan gjort det måste ansluta sig till 1971 års psykotropkonvention. Senast skedde detta vid FN:s narkotikakommissions möte i april i år. Uttalandet skedde i samband med behandlingen av FN:s narkotikakontrollstyrelses årsrapport, i vilken styrelsen uppmanar de länder som inte redan gjort det (bl.a. Belgien, Irland, Nederländerna, Schweiz och Österrike) att ratificera psykotropkonventionen utan vidare dröjsmål.

Den legala narkotikahanteringen i Sverige regleras för närvarande främst i narkotikaförordningen (1962:704) och Läkemedelsverkets kungörelse (LVFS 1990:45) om tillämpningen av narkotikaförordningen (Läkemedelsverkets narkotikakungörelse). Narkotikabegreppet definieras dock i den särskilda narkotikastrafflagen (1968:64). I den lagen ges också ansvarsbestämmelser. Bestämmelserna i läkemedelsförordningen (1962:701) tillämpas på narkotiska läkemedel, om dessa inte strider mot vad som är särskilt föreskrivet om narkotika. Den 1 januari eller den senare tidpunkt som regeringen bestämmer ersätts narkotikaförordningen av en lag om kontroll av narkotika och läkemedelsförordningen av en läkemedelslag (prop. 1991/92:104, SoU21, rskr. 342).

I Sverige används — till skillnad från vad som gäller internationellt — ett enhetligt begrepp, narkotika. Någon uppdelning mellan de egentliga narkotiska substanserna och de psykotropa substanserna görs med andra ord inte. Läkemedelsverket har i uppgift att upprätta och

kungöra en förteckning över samtliga de produkter som är narkotika i Sverige. Den senaste förteckningen finns i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1990:47) om förteckningar över narkotika.

De svenska bestämmelserna har naturligtvis samma syfte som de internationella, nämligen att begränsa användningen av narkotika till medicinska ändamål och forskningsändamål.

Utskottets bedömning

Från praktiskt taget hela världen rapporteras en kraftig ökning av narkotikamissbruket. Tillgången på narkotika är mycket stor. Produktionen av illegal narkotika ökar. I flera länder är läget så svårbemästrat att man från kontrollmyndigheternas sida i praktiken lågprioriterar insatser mot viss narkotika. Ett tecken på uppgivenhet är också att allt fler röster höjs för legalisering av narkotika.

Utvecklingen i Europa när det gäller narkotikapolitiken är inte entydig. Även om det i flera länder finns en debatt om legalisering av narkotika finns det ingen regering som direkt förespråkar legalisering av narkotiska preparat. Tvärtom finns det inom EG en uppslutning kring uppfattningar som ligger nära den svenska synen i dessa frågor.

Det vanligaste narkotiska missbruksmedlet i Sverige är cannabis. Det tunga missbruket domineras annars av centralstimulantia. Några större förändringar av missbrukets omfattning torde inte ha skett under senare tid.

Riksdag och regering har upprepade gånger slagit fast att målet för den svenska narkotikapolitiken är att skapa ett narkotikafritt samhälle. Detta mål har en stark förankring i den svenska medborgaropinionen, de politiska partierna, ungdomsorganisationerna och övriga folkrörelser. Sverige har därför också med kraft vänt sig mot alla tankar på en legalisering av narkotika eller ett accepterande av narkotikamissbruk som en normal företeelse i samhället.

Utskottet delar helt denna inriktning av narkotikapolitiken. På det internationella planet måste Sverige på allt sätt motverka försök att legalisera narkotika. Sverige bör också fortsätta att med kraft hävda att alla länder bör ansluta sig till FN:s narkotikakonventioner. Med det anförda får motion 1991/92:E4 (c) anses tillgodosedd och bör därför avstyrkas.

Förslaget till lag om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom EES

I Socialdepartementets bilaga till propositionen föreslås riksdagen anta ett förslag till lag om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Lagförslaget berör bl.a. de allmänna barnbidragen. EG:s regelsystem för samordning av systemen för social trygghet utsträcks genom EES-avtalet till att gälla inom hela EES-området. Den huvudsakliga regelmassan föreslås inkorporeras genom en särskild lag. Det bör, enligt föredraganden, senare ankomma på regeringen att besluta om

förordningsföreskrifter om vissa delar av regelverket och på Riksför-säkringsverket och Arbetsmarknadsstyrelsen att besluta om ytterligare föreskrifter.

Rätt till allmänna barnbidrag för EES-medborgare regleras genom den föreslagna lagen. Förslaget innebär att EES-medborgare vid tillämpningen av lagen om allmänna barnbidrag likställs med svenska medborgare. Någon ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbi-drag föreslås inte.

Utskottets bedömning

Socialutskottet har för sin del ingen erinran mot förslaget till lag om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

EES-avtalets konsekvenser inom Socialdepartementets område

I propositionen bereds riksdagen ta del av vad som anförts i propo-sitionen om EES-avtalets konsekvenser inom Socialdepartementets verk-samhetsområde.

Utöver delar av alkoholpolitiken berör EES-avtalet, som tidigare nämnts, även lagstiftningen på läkemedelsområdet liksom ömsesidigt godkännande av behörighetsbevis för olika personalgrupper inom häl-so- och sjukvården, reglerna om tobak, medicintekniska produkter och kosmetika.

När det gäller ömsesidigt erkännande av behörighetsbevis för yrkes-utövning inom hälso- och sjukvården m.m., tobak samt medicinteknis-ka produkter m.m. avser regeringen att återkomma till riksdagen under hösten. När det gäller läkemedel har riksdagen i våras beslutat om anpassning av de svenska föreskrifterna (prop. 1991/92:107, SoU21, rskr. 342). En följdproposition har aviserats under hösten. Anpassning-ar kommer också att göras genom ändringar i föreskrifter på myndig-hetsnivå.

Utskottets bedömning

Socialutskottet har ingen erinran mot regeringens redovisning av EES-avtalets konsekvenser inom Socialdepartementets verksamhetsområde.

Stockholm den 27 augusti 1992

På socialutskottets vägnar

Bo Holmberg

I beslutet har deltagit: Bo Holmberg (s), Sten Svensson (m), Anita Persson (s), Ulla Orring (fp), Rosa Östh (c), Rinaldo Karlsson (s), Jan Andersson (s), Jerzy Einhorn (kds), Johan Brohult (nyd), Leif Carlson (m), Hans Karlsson (s), My Persson (m) och Martin Nilsson (s).